

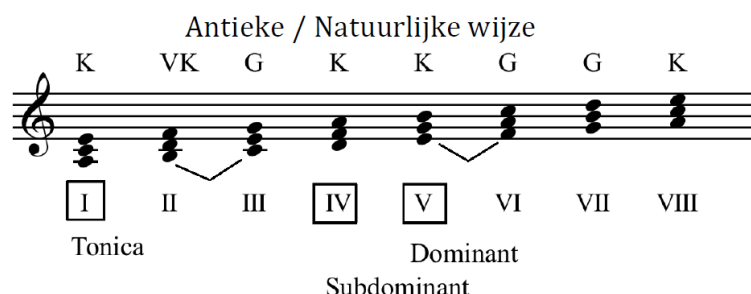
Mineur

Elke voortekening kan twee toonaarden voortbrengen: een majeurtoonladder en een mineurtoonladder. Deze mineurtoonladder (of kleine tertstoonladder) bevindt zich altijd een kleine terts lager dan de betreffende grote tertstoonladder.

Mineur: antieke/natuurlijke wijze

Net zoals bij de grote tertstoonladder bevestigen de tonale functies (I, IV en V) de toonaard in zijn karakter: in dit geval het mineurkarakter.

De drieklanken op I, IV en V zijn immers de enige kleine drieklanken in de toonladder (G staat voor 'grote drieklank', K voor 'kleine drieklank', VK voor 'verkleinde drieklank').

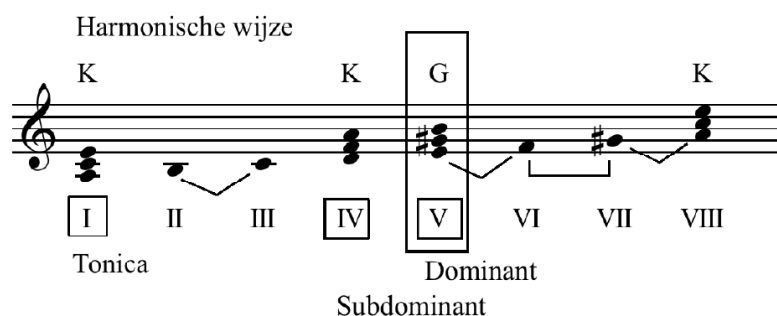
Mineur: harmonische wijze

De harmonische wijze

In de renaissance (1400-1600) werd de kleine tertstoonladder meestal gebruikt in de hoedanigheid die hierboven afgedrukt is (de zogenaamde antieke of natuurlijke wijze). Maar in de late renaissance begonnen componisten wijzigingstekens toe te voegen. In de barok werd dat de algemene gewoonte.

In de eerste plaats werd de **VIIde trap verhoogd** met een halve toon: op die manier ontstond er een **leidtoon** zoals we die ook kennen in de majeurtoonladder. Deze was belangrijk om de spanning op te wekken die zo kenmerkend is voor de dominant (waar de leidtoon de terts van het akkoord is).

Vermits dit in de eerste plaats van toepassing was op de akkoorden – of de *harmonie* – spreekt men nog steeds van een *harmonische wijze*.

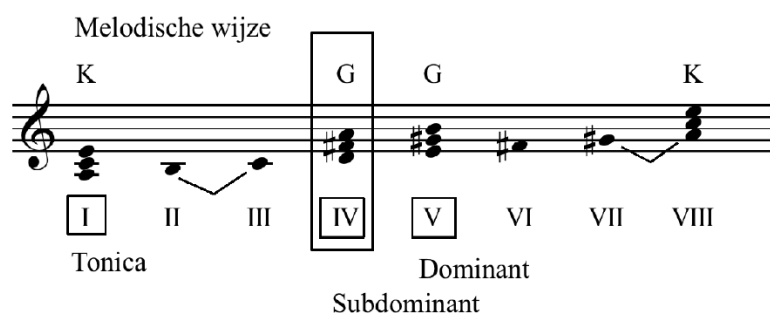

Mineur: melodische wijze

Wanneer de VIIde trap reeds verhoogd werd (Harmonische wijze) en voorafgegaan wordt door een VIde trap, mag de VIde trap ook worden verhoogd. De melodie wordt door de magnetische aantrekkingskracht naar de tonica gezogen.

Indien de VIde trap ook voorkomt in het onderliggende akkoord, dient deze ook in het akkoord van de begeleiding verhoogd te worden (dan wordt ook de IVde graad of subdominant een majeurdrieklank).

Schrijfoopdrachten

- Bepaal de toonaard
- Harmoniseer (plaats de graden)
- Duid aan welke wijze van mineur gebruikt wordt (omcirkel een noot en schrijf A, H of M)
(opgelet: er kunnen meerdere wijzen in dezelfde melodie voorkomen!)

3.

Exercise 3 consists of two staves in 3/4 time. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody consists of quarter notes: C4, D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, followed by a half note G#4. A rectangular box is placed above the staff, spanning from the first measure to the eighth measure. The second staff continues the melody with quarter notes: A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, A5, followed by a whole note G5. A rectangular box is placed above the staff, spanning from the first measure to the eighth measure.

4.

Exercise 4 consists of two staves in 3/4 time. The first staff has a treble clef and a key signature of three flats (Bb, Eb, Ab). The melody consists of quarter notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, followed by a half note Bb4. A rectangular box is placed above the staff, spanning from the first measure to the eighth measure. The second staff continues the melody with quarter notes: A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, followed by a whole note G5. A rectangular box is placed above the staff, spanning from the first measure to the eighth measure.

5.

Exercise 5 consists of two staves in 3/4 time. The first staff has a treble clef and a key signature of one flat (Bb). The melody consists of quarter notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, followed by a half note Bb4. A rectangular box is placed above the staff, spanning from the first measure to the eighth measure. The second staff continues the melody with quarter notes: A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, followed by a whole note G5. A rectangular box is placed above the staff, spanning from the first measure to the eighth measure.

6.

Exercise 6, staff 1: A musical staff in 2/4 time with a key signature of two flats (Bb, Eb). The melody consists of eighth and quarter notes. There are two empty rectangular boxes above the staff, one after the second measure and one after the fourth measure, both followed by a comma. The staff ends with a double bar line.

7.

Exercise 7, staff 1: A musical staff in 2/4 time with a key signature of two sharps (F#, C#). The melody consists of eighth and quarter notes. There is one empty rectangular box above the staff after the fourth measure, followed by a comma. The staff ends with a double bar line.

8.

Exercise 8, staff 1: A musical staff in 3/4 time. The first measure is labeled 'Toonaard:' with an empty rectangular box below it. The melody consists of quarter and eighth notes. There is a comma above the fifth measure. The staff ends with a double bar line.

Exercise 8, staff 2: A musical staff in 3/4 time. The melody consists of quarter and eighth notes. There is a comma above the fifth measure. The staff ends with a double bar line.

Cadens:

Cadens:

9.

Toonaard:

Cadens:

10.

Toonaard:

Cadens:

11.

Toonaard:

Cadens:

Cadens: